

Kázeň z ev. Služieb Božích, Bratislava (NK), 9. 3. 2025, 8.30/10.00 (s VP), 1. pôstna nedeľa, ES: 80, 311, 259, 515, A 28/607, 648, 604 a ďalšie; text zo SZ: 1M 3, 1 - 7, ep.: 1Kor 10, 13, ev.: Mk 1, 12 - 13, téma: **3 pokúšania a 4 prekvapenia**

Modlitba: Synu Boží, Ježiši Kriste, prišiel si, aby si maril diablove skutky. Si Pánom nad silami zla a temnými mocnosťami. Svet, v ktorom žijeme, je poznamenaný dôsledkami pôsobenia zlého. Zlo útočí aj na nás, keď našu myseľ obostiera hnev, keď sme nestatoční či ľahostajní a nevieme sa ohradiť voči ubližujúcim slovám, ktoré zaznievajú v našom okolí. Neopúšťaj nás, keď po nás siaha zlo. Daruj nám odvahu vo viere sa primknúť sa k Tebe, nášmu Záchrancovi. Prosíme, požehnaj svojmu slovu i darom Tvojho stola. Amen. *(Volne podľa Silvie Bukowski)*

Matúš 4, 1 - 11: „¹ Potom Duch vyviedol Ježiša na púšť, aby Ho diabol pokúšal. ² Keď sa štyridsať dní a štyridsať nocí bol postil, nakoniec vyhladol. ³ Tu pristúpil pokušiteľ a povedal Mu: Ak si Syn Boží, povedz, nech sa z týchto kameňov stanú chleby! ⁴ On však povedal: Napísané je: Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích. ⁵ Nato vzal Ho diabol do svätého mesta, postavil Ho na okraj nástrešia chrámu ⁶ a povedal Mu: Ak si Syn Boží, zhoď sa; veď je napísané: Anjelom svojim prikáže o Tebe a zachytia Ťa na ruky, aby si si nohu neurazil o kameň. ⁷ Ježiš mu povedal: Opäť je napísané: Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha! ⁸ A zase vzal Ho diabol na veľmi vysoký vrch, ukázal Mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu ⁹ a povedal Mu: Toto všetko Ťi dám, ak padneš a budeš sa mi klaňať. ¹⁰ Tu mu povedal Ježiš: Odíď, satan, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť! ¹¹ Vtedy Ho diabol opustil, a hľa, pristúpili anjeli a posluhovali Mu.“

Milí bratia a milé sestry, vzácní hostia!

Príbeh, ktorý je pred nami obsahuje **3 pokúšania** Pána Ježiša. Priamo i nepriamo však obsahuje aj **4 prekvapenia**.

1. PREKVAPENÍM je, že po tom, ako bol Ježiš pokrstený a z neba počul hlas: „*Toto je môj milovaný Syn*“ (Mt 3, 17), ho Duch vyviedol na púšť, aby tam Ježiša pokúšal diabol. **Čakali by sme, že Boží Duch je niekto, kto pred zlým chráni, a nie ktosi, kto nás vedie tam, kde pôsobí diabol.** Ako tomu rozumieť? - Tak, keď budeme tento **príbeh čítať od konca.** Tam stojí, že „*diabol* (vyhladnutého) *Ježiša opustil, a hľa, pristúpili anjeli a posluhovali Mu*“ (Mt 4, 11). - **Nakrmili Ho, dali Mu najesť. Duch nevedol Ježiša na púšť preto, aby v pokušení podľahol, ale aby mu odolal. To je zdroj nádeje pre púštne úseky nášho života.** V situáciách, keď sa ocitáme v skúškach a pokušeniach, máme prameň, ktorý nás napojí, občerství a posilní. To, že cirkev tento príbeh určila na 1. nedeľu v pôstnom období, nebola náhoda. Chcela zdôrazniť, že **v boji s pokušeniami nie sme sami. Ježiš nimi prešiel a v našich zápasoch so zlom nám chce pomáhať.**

Zostať verným Bohu nebola ani pre Božieho Syna pohodlná záležitosť. Bol to zápas, ktorý aj my musíme bojovať. Ježiš zápasí s pokušiteľom,

aby nám dal príklad - aby sme nasledovali Jeho šľapaje (1Pt 2, 21).

Z 1. Mojžišovej 3, 1 - 7 sme čítali o pokušení, v ktorom človek (Adam) podľahol. Každý z nás je tým Adamom - človekom, ktorý sklame, zlyháva. **Nie je ľahké priznať si, že máme spoluzodpovednosť za utrpenie vo svete**, že sme spoluúčastníkmi zla. Nemôžeme sa vyhovárať, že nespravodlivo trpíme pre Adamov pád. Veď my sme tým Adamom - všetci sa prehrešujeme proti Bohu i ľuďom.

Zároveň **počujeme o novom Adamovi - Ježišovi Kristovi, ktorý v pokušení obstál. Ježiš sa stretával s pokušením, aby sme my - ty aj ja vedeli - že Pán nám rozumie.** On v svojom pozemskom žití **opakovane zápasil o to, aby nezišiel z pravej cesty, aby neprestal konať, to k čomu Ho Pán Boh povolal.** Ježiš rozumie nášmu zápasu o život verný Bohu a chce nám v ňom pomáhať - pravdaže. ak o Jeho pomoc stojíme.

2. PREKVAPENIE: Ľudia vtedy čakali, že s príchodom Mesiáša nastane čas hojnosti. No prekvapivo, On sám je hladný. Diabol to využije a pokúša Ho: Prikáž kameňom, aby sa z nich stali chleby.

To by nikomu z nás nenapadlo. Čo má toto pokušenie spoločné s nami? Aby sme to pochopili,

pozorne počúvajte Ježišovu odpoveď. Znie: „Človek nebude žiť len z chleba, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ **Duchovný pokrm nám umožňuje premeniť kamene na chlieb, teda dať nášmu životu pravú hodnotu.** Zabezpečuje, že naše projekty nie sú len zábleskom - krásnym na prvý pohľad, ale trvalé.

Duchovná výživa spočíva v lepšom poznávaní Božieho slova. V liste Židom 10, 25 čítame: „*Neopúšťajte svoje zhromaždenia, ako niektorí majú vo zvyku.*“ Nezanedbávajte duchovnú výživu. Má ju, kto počúva Božie slovo, kto dovoľí, aby ho ovplyvňovalo, určovalo smerovanie jeho života prehlbovalo jeho vieru v Boha a lásku k ľuďom.

Po 40 dňoch pôstu Ježiš vyhladol, no v púšti sa jedlo nezaobstará ľahko. Realita je zložitá. Naše spravodlivé požiadavky nenachádzajú vždy odozvu. Ani súkromí. Napr. láska životného partnera je sen, ktorý sa niektorým stal vzdialeným. Alebo naše deti nie sú také, aké by sme ich chceli mať. Alebo nepijete, nefajčíte, hýbete sa, no diagnostikujú vám rakovinu. Ste v strednom veku, s viacerými deťmi. To nie je spravodlivé! Sklamanie či rozhorčenie je pochopiteľné. Ako reagujeme?

Diabol pokušeniami dráždi našu slabosť, hrdosť alebo zbabelosť, aby nám vzal hodnotu,

ktorú chce Pán Boh dať nášmu životu. **To, čím, sme pokúšaní, nemusí byť samo o sebe zlé. Zlým sa stáva, keď nás odvracia od Pána Boha. Diabol sa priživuje na našej netrpezlivosti. Víťazí vtedy, keď sa namiesto dôvery v Boha vrhneme na klamlivé riešenie.**

Netrpezivosť je smrteľná. Viete, čo je **opakom netrpezlivosti?** Nie je to trpezivosť, ale **dôvera - viera, že aj v našom probléme Pán koná a neopúšťa nás.**

Ježiš nebol netrpezlivý. Odpovedal: „Človek nebude žiť len z chleba, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ To znamená, že **keď sa vyskytne problém, obráťme na Boha, počúvajte čo hovorí Jeho slovo, dôverujeme Mu a hľadajme riešenia, ktoré sú v súlade s Jeho vôľou. Utekajme pred nesprávnymi odpoveďami a pokračujme v hľadaní a nádeji u Boha.**

3. PREKVAPENIE: Veľa ľudí vtedy čakalo, že Mesiáš bude konať zázraky. Ježiš prekvapivo odmieta urobiť zázrak pre svoju popularitu. Diabol Ježišovi líči adrenalínový skok ako možnosť preukázať dôveru v Boha. Veď anjelom prikázal, že Ťa zachytia. **Nemá diabol pravdu, keď hovorí, že Boh bude Ježiša chrániť? Nie, diabol pravdu prekrúca - len**

trochu. No práve táto malá časť je rozdielom medzi správnym a nesprávnym.

Na niektorých železničných staniciach sú najprv paralelné koľaje vedúce jedným smerom. Potom sa mierne rozchádzajú a napokon jeden vlak dôjde do jedného a ďalší do celkom iného mesta.

Podobne je to s rozdielom medzi Božou vôľou a voľbou zlého. Keď zostanete verní viere v Boha, bude sa to diať prostredníctvom malých rozhodnutí. Poviete si: Dnes síce môžem robiť čosi pre seba, no navštívim človeka, ktorý ma potrebuje. Alebo v nedeľu nebudem dlho spať, pôjdem na Služby Božie. Možno máme niekedy menej motivácie pre vieru Bohu, ale zostať Mu verný, je dôležité. **Malý rozdiel medzi Božou vôľou a zlou voľbou bude napokon vždy veľký.**

Ježiš diablovej nesadol na lep jeho „výhodných“ ponúk, ako kedysi Adam a Eva. Ježiš ukázal, že je poslušným, dôverujúcim Božím Synom. Odmieta nátlak na Boha. Verí Božiemu slovu. To nás učí, že **Boh tu nie je preto, aby sme Ho skúšali - pokúšali, ale aby sme verili tomu, čo nám hovorí.** Pravidelné čítanie Biblie a aplikovanie Božieho slova je zbraňou proti tomu, kto Boha ohovára, sponchybuje či svojvoľne vysvetľuje Jeho slovo.

4. ŠTVRTÉ PREKVAPENIE: Ľudia boli presvedčení, že Mesiáš bude vládnuť nad celým svetom. Práve takúto ponuku dostáva od pookušíteľa. Prekvapivo ju odmieta.

Je niečo zlé na tom, mať dôležitý post, byť uznávaný ostatnými? Nie je, avšak nie za cenu kompromisu so zlom.

Každý z nás už urobil zlé veci. Biblicky povedané: Pokľakol pred diablom. - Aké je riešenie? Ježiš nám ho dáva: Budeš sa klaňať Pánovi, svojmu Bohu a len Jemu samému budeš slúžiť. Ak je naším hlavným cieľom Božia vôľa, robíme menej chýb, a keď ich urobíme, Pán nám dáva silu vstať a pokračovať po dobrej ceste.

Nezabúdajme, že **v je to v prvom rade Pán Boh, kto si želá úspech nášho života.** Nie vždy tak, ako si to my predstavujeme, ale **v konečnom dôsledku lepšie, ako si dokážeme predstaviť.**

Ježiš odmietol diablovu ponuku. Namiesto moci a slávy si zvolil život lásky a služby. Život, ktorý Ho priviedol na kríž. Lenže dnes je nielen slávny, ale Jeho život a slová sú naďalej svetlom a povzbudením pre milióny ľudí.

To, čo sa stalo Ježišovi, plánuje Pán Boh aj pre nás, hoci v inom meradle. Božie slovo sľubuje: „Hľadajte najprv kráľovstvo Božie kráľovstvo a Jeho spravodlivosť, a všetko (ostatné) vám bude pridané“ (Mt 6, 33). Tieto slová znamenajú, že

skutočný poklad, ktorý nás čaká, pripravil Boh. Dávajme Ho na prvé miesto, pretože nás naplní nad mieru.

Istá misionárka v západnej Afrike vykonala veľa dobrého. V staršom veku stratila kontrolu nad svojím pohybovým aparátom. Dokonca už nedokázala zdvihnúť ani pohár vody k svojim ústam. Ktosi jej povedal, že práve kvôli stresujúcej službe a africkému podnebiu prišla o zdravie. Odpovedala, že by možno ochrnula aj tak, ale ani na chvíľu neľutuje zmysluplný život, ktorý prežila.

Ak v Božej moci prekonáme pokušenie robiť kompromisy so zlom – ako ich odmietol Ježiš, ani my nebudeme ľutovať život, ktorý budeme mať pred vstupom do Božieho kráľovstva.

V Božom kráľovstve – a to je **piate prekvapenie** – Boh tým, ktorí Ho milujú, pripravil to, čo „*ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeku nevstúpilo*“ (1Kor 2, 9) Amen.

Modlitba: Pane Ježiši, Ty si diablovi opakovane povedal „NIE“, keď sa proti ponukám zlého ohradil slovami Svätého písma. Slovo nebeského Otca si postavil ako múr proti nahováraniu pookušíteľa.

Duchu Svätý, prosíme zmocni nás, aby sme sa nenechali oklamať zlému, ale dávali sa posilniť Ježišom Kristom. On nám je blízky. Miluje nás až po obeť vlastného života.

Vďaka Pane Ježiši, že nám rozumieš. Prechádzal si zápasmi so zlým, ktorým sme i my vystavení. My sme zlému neraz podľahli, Ty Ježiši – nový Adam – si nad diablom zvíťazil a otvoril nám nádhernú budúcnosť Božích dcér a synov. Nech nás v tomto výhlade posilní aj Tvoja svätá Večera. Ďakujeme, že v Tvojej moci sme žiť požehnaný život už tu, v časnosti. Amen.

*S použitím: Kolektív autorov: Cesta Božieho ľudu NZ (Praha 1993) a s myšlienkami Daniela Gnaegiho, Vojěcha Hroudu, Jany Mikoláškovéj (obaja: výklady 8. 3. a 9. 3. v NKD 2025, Kalich, Praha 2024) a ďalších prameňov: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár***